

Kinem'Agora: pleinen in beweging

Rick Schols ziet zijn afstuderen aan de Academie Beeldende Kunsten Maastricht als een eerste stap richting het beroepenveld. "Ik denk dat het voor een vormgever vooral belangrijk is dat hij vragen blijft stellen. Vragen stellen zet aan tot de persoonlijke fascinatie die nodig is om ambities uit te laten groeien tot een mooi eindproduct."

Mijn afstudeerproject werd een zoektocht naar oorsprong, vervaagde verbanden en de ambiguïteit van een plaats waar heden en verleden elkaar ontmoeten. Tijd en ruimte zijn twee begrippen die moeilijk in woorden zijn te vatten. John Cage beschrijft dit als volgt: "We don't see much difference between time and space; we don't know where one begins and the other stops." Deze gedachte vormt het Leitmotiv binnen mijn ontwerpproces.

Gasfabriek

In het noordwesten van Maastricht, iets buiten het centrum, ligt het oude industriegebied Bosscherveld. Gelegen in het schootsveld van de Lage Fronten, voormalige vestingwerken, werd Bosscherveld na de ontmanteling van de vestingstad in 1867 ingericht als uitbreidingslocatie voor de grootindustrie.

Rick Schols

De nominatie van mijn afstudeerproject voor de BNI-prijs betekent voor mij niet alleen een blijk van waardering, maar ook een mooie start. Een aanmoediging om door te gaan op de manier zoals ik bezig ben. Mijn studie heeft me in die zin precies gebracht wat ik zocht: passie.

Een van de eerste gebouwen die zich op het Bosscherveldterrein vestigde was de gemeentelijke Gasfabriek (1912). De fabriek produceerde lichtgas voor het verlichten van de stad en de industrie. Voor de bouw van de fabriek offereerde de pas afgestudeerde ingenieur Jan Gerko Wiebenga een constructie in gewapend beton, een voor die tijd zeer vooruitstrevend bouw materiaal.

Rubberindustrie

Bosscherveld groeide uit tot een waardig industriegebied dat naadloos aansloot op het bestaande industriegebied Sphinx-Bassin binnen de oude vesting. Na enkele productieve jaren verloor de fabriek haar oorspronkelijke functie en werd het terrein overgenomen door de Bataafsche Rubberindustrie, later bekend onder Vredestein NV. Langzaam slibde het terrein dicht door de bouw van diverse loodsen voor de productie en opslag van latex producten.

Nu, precies honderd jaar later, ligt de gasfabriek als een ruïne in het deels vervallen industriegebied te wachten op een nieuwe invulling. Met in het achterhoofd de profilering van Maastricht als Cultuurstad 2018 en als kernstad van de Euregio te midden van steden als Aken, Luik, Hasselt, Sittard-Geleen en Heerlen, begon ik mijn onderzoek.

'Inbreiding geeft een beter antwoord op de vraag van een traag groeiende stad'

Academie

Grote stedenbouwkundige uitbreidingsplannen voor annexatie van nieuw woongebied, zoals het project Bosscherveld - Belvédère staan op losse schroeven vanwege de economische crisis. Misschien dat inbreiding een beter antwoord geeft op de vraag van een traag groeiende stad.

Het idee voor inbreiding van het gasfabrieksterrein ontstond door mijn onderzoek naar het thema academie. De bouw van een academie buiten de stad, gebaseerd op het Griekse Hakademeia, zou het gebied nieuw leven kunnen inblazen.

Filmische interactie

Door een deel van de oorspronkelijke structuur te behouden en overige bebouwing weg te breken, probeer ik nieuwe ruimte te creëren die zich manifesteert in de vorm van het plein. Door het grote plein op te delen in verschillende fragmenten ontstaan er sub-pleinen. De overgebleven gebouwen, natuurlijk met de omgeving verweven, vormen ieder een onderdeel van het nieuwe scenario dat zich op het plein gaat afspelen: een filmische interactie. De gebruiker van het plein zal, door zich te bewegen over de diverse pleinen, het scenario steeds op een andere manier ervaren. Het idee van de filmacademie is op deze wijze als vanzelf geboren.

